

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

„Akademia przyszłości”

POWR.03.01.00-00-U141/17

**PROGRAM KSZTAŁCENIA W RAMACH
REALIZOWANYCH WARSZTATÓW
EDUKACYJNYCH**

„Umysł karmiony wiedzą zawsze ma apetyt na więcej”

**Warsztaty poświęcone badaniu i rozwijaniu
osobistego potencjału uczenia się**

Opracowanie:

dr Ewa Lubina

Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Wydział Nauk Społecznych SGGW, ul. Nowoursynowska 166; 02-787 Warszawa, tel. (22) 5934710
www.wns.sggw.pl

Spis treści

Wstęp	3
Cel programu.....	4
Oczekiwane efekty	5
Warunki realizacji programu.....	7
Metody, formy, narzędzia pracy	7
Proponowana tematyka i przebieg warsztatu	8
Bibliografia.....	12
Załączniki.....	13

Wstęp

Uczenie się kojarzy się młodemu człowiekowi głównie z wysiłkiem, którego efekty są poddawane nieustannej kontroli i ocenie. Wysiłek ten w odczuciu ucznia nie wiąże się z gratyfikacją. Oceny szkolne, jako efekt tego wysiłku to nie nagroda a raczej unikanie kary. Taka sytuacja tworzy określony kontekst procesów edukacyjnych – jest to kontekst zniechęcający, odstręczający i ostatecznie obniżający efekty uczenia się.

Powszechnie wygłaszane zdanie „uczysz się dla siebie nie dla stopni” stało się pustym sformułowaniem. Jest traktowane przez uczniów nie tyle, jako zachęta do wysiłku, ile, jako wyraz bezsilności rodziców i nauczycieli, którzy sami nie odczuwają radości zaspokajania potrzeb poznawczych, a koncentrują się jedynie na efektach zewnętrznych - zdobywaniu kolejnych certyfikatów.

Ciekawość poznawcza jest immanentną cechą dzieciństwa. W miarę doświadczenia edukacji szkolnej młody człowiek jest poddawany treningowi uczenia się dla stopni, który to trening skutecznie ogranicza ciekawość. Zastępuje ją permanentnym niepokojem przed negatywną oceną. Warsztaty zostały zainspirowane ideą powrotu do naturalnej ciekawości człowieka, która jest drogą do twórczości¹. Jest to możliwe jedynie wtedy, gdy zostaną spełnione dwa warunki: brak presji oceniania i wzbudzenie chęci poznania siebie². Ciekawość świata zaczyna się od gotowości poznania siebie samego i zmierzenia własnego potencjału. Zaciekawienie sobą to zainteresowanie światem w miniaturze i rozbudzenie potrzeb poznawczych niezależnie od szkoły. Temu właśnie ma służyć aktywne i twórcze uczestnictwo w zaplanowanych zajęciach.

---

¹ R. E. Franken (2005), Psychologia motywacji, GWP Gdańsk, s.473.

² G. Mietzel (2002), Psychologia kształcenia, GWP Gdańsk, s.69.

Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Cel programu

Celem ogólnym warsztatów jest stymulowanie aktywności poznawczej i pobudzanie rozwoju intelektualnego młodzieży. Jest to sformułowanie na tyle elastyczne, że pozwala obejmować wielość kierunków zainteresowań uczestników. Daje, więc szansę dookreślenia tego, co młody człowiek postrzega, jako interesujące w samym sobie i wokół siebie. Konsekwencją rozpoznania tych obszarów jest ukierunkowanie rozwoju własnego – kształtowanie się życiowych wyborów i podejmowanie prób doświadczania świata w różnych wymiarach.

Celem warsztatów jest uświadomienie młodzieży ich mocnych stron i współzależności pomiędzy własnym potencjałem intelektualnym a możliwościami osobistego rozwoju. Uczestnicy i uczestniczki warsztatów będą skupiać się na współzależności pomiędzy własnym potencjałem intelektualnym a możliwościami osobistego rozwoju. Dokonają analizy swoich mocnych stron w obszarze teoretycznego poznania świata, w obszarze praktycznego przetwarzania otaczającej rzeczywistości jak również w możliwościach ekspresji artystycznej. Samowiedza uzyskana w tych dziedzinach stanie się sugestią ukierunkowującą myślenie o własnym rozwoju.

Ponadto uczestnicy i uczestniczki zostaną zapoznani z analizą SWOT, jako konstruktywnym sposobem rozwiązywania problemów oraz innymi metodami badania własnych możliwości poznawczych.

Ważnym celem pracy będzie uświadomienie uczestnikom i uczestniczkom tego, że jakkolwiek różne mają wyniki nauczania szkolnego, to w żadnym stopniu nie ogranicza to ich możliwości życiowych. Zapoznają się z metodami analizy własnego potencjału i za ich pomocą dokonają autodiagnozy. Uczestnicy powinni wynieść z warsztatów przekonanie, że to oni sami zweryfikują, w jakich obszarach życia będą realizować się najlepiej.

Uczestnicy i uczestniczki będą określać indywidualny sposób przyswajania wiedzy. Celem warsztatów jest uświadomienie tego, że można rozwijać się w różnych dziedzinach: przez naukę teoretyczną, udoskonalać i przekształcać świat dzięki kreowaniu nowych rozwiązań technicznych. Można go również upiększać poprzez

uprawianie różnych dziedzin sztuki. Uczestnicy i uczestniczki dokonają analizy swoich preferencji i skonfrontują się z osobistym potencjałem w różnych obszarach inteligencji.

Młodzieży ukazane zostaną różne możliwości poszukiwania wiedzy poza edukacją formalną. Lawinowy wręcz przyrost wiedzy ogólnej dostępnej współcześnie za pomocą środków masowej komunikacji daje niewyobrażalne dotąd możliwości poznania na każdym poziomie percepcji (i dla małego dziecka, i dla młodzieży starszej). Potencjał ten jest przez młodzież wykorzystywany jedynie w niewielkim stopniu. Celem warsztatów jest inspiracja do korzystania z dostępnej wiedzy naukowej. Satysfakcja płynąca ze zdobywania informacji i przetwarzania ich w nową jakość, to pierwszy krok na drodze do naukowego poznania rzeczywistości

Oczekiwane efekty

Po zakończeniu cyklu zajęć warsztatowych Uczestnik/Uczestniczka:

- wie i rozumie, na czym polega współzależność pomiędzy własnym potencjałem intelektualnym a możliwościami osobistego rozwoju. Uczestnicy i uczestniczki programu we współpracy z prowadzącym określą własne zasoby rozwojowe. Naturalną prawidłowością jest to, że każdy z nich takie zasoby posiada, natomiast stereotypy społeczne rangują ich wartość stosownie do aktualnie dominujących tendencji. Uświadomienie uczestnikom własnych mocnych stron i wskazanie na ich rzeczywistą wartość życiową, jest bardzo znaczącym rozwojowo efektem warsztatu.
- potrafi wskazać swoje mocne strony. Młodzież współczesna postrzega siebie głównie w perspektywie atrakcyjności społecznej (towarzyskiej), która, jako krótkotrwała, ma niewielki potencjał rozwojowy. Ukierunkowanie uczestników warsztatu na głębsze rozpoznanie swoich możliwości poszerza tę perspektywę. Uzmysławia wartość odroczoną, jaką niesie ze sobą poznawanie siebie i świata.
- odkrywa nowe dla siebie obszary poznania. Wie, gdzie poszukiwać wiedzy na interesujące ją tematy, niedostępnej w edukacji szkolnej. Młody człowiek zwykle ogranicza się do obszarów poznania dostępnych we własnym środowisku wzrastania. Inne obszary odsłaniane są zwykle w toku edukacji formalnej. Przez sam fakt dostępności za pośrednictwem szkoły zniechęca do ich eksploracji. Planowanym

Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

efektem warsztatów jest złagodzenie tej niechęci i pobudza ciekawości i dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poznawanie otaczającej rzeczywistości.

- potrafi określić swój sposób przyswajania i przetwarzania wiedzy. Doświadczenia edukacyjne utrwalają u młodzieży przekonanie o skuteczności najpowszechniejszych sposobów uczenia się. System sprawdzania i oceniania wzmacnia te wzory. Tymczasem różnorodność sposobów uczenia się umyka uwadze tak nauczycieli jak i uczniów. Efektem warsztatów będzie uświadomienie tej różnorodności. Młody człowiek zainspirowany do badania najskuteczniejszych dla siebie sposobów poznania, przetworzenia i zapamiętania stanie się bardziej świadomym i aktywnym poszukiwaczem wiedzy.

- potrafi podejść do problemu stosując analizę SWOT (akronim angielskich słów strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), threats (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu). Rozwiązywanie problemów stanowi dla współczesnej młodzieży trudność samą w sobie – wymagania szkolne koncentrują się na gromadzeniu informacji. Na przetwarzaniu tychże w nowe jakości zwykle brakuje czasu. Próby zachęcenia młodzieży do myślenia problemowego zwykle wywołują stres i blokadę kreatywności. Wśród planowanych efektów pojawiło się, zatem przekształcenie sposobu myślenia o problemach. Uczestnicy będą zachęceni do tego, aby problem traktować, jako swoiste wyzwanie, inspirację do poszukiwań różnych rozwiązań tak intelektualnych, jak i konstrukcyjnych czy artystycznych.

- umie określić przydatność swoich mocnych stron dla własnego rozwoju. Uczestnicy potrafią wykorzystać pozyskane informacje do planowania swojej drogi życiowej i opierać swoje plany na realistycznej ocenie swoich możliwości.

Warunki realizacji programu

Warsztaty przeznaczone są dla 15-16 letniej młodzieży, a więc uczniów szkół średnich. Zajęcia warsztatowe są zaplanowane, jako dwa spotkania, po 8 godzin każde.

Warsztaty będą odbywały się w przestrzeni edukacyjnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Szkoła znajduje się w zabytkowym parku. Tworzy to warunki dość nietypowe, ale bardzo korzystnie wpływające na nastawienie uczniów do realizowanych tu przedsięwzięć.

Wydział Nauk Społecznych otwierający swoje sale na potrzeby warsztatów to jeden z budynków na obszernym kampusie. Samo położenie i sąsiedztwo licznych wielokierunkowych wydziałów pokazuje potencjał rozwojowy nauki i możliwości poznawania świata. Przerwy w zajęciach w zależności od warunków umożliwią szerszy kontakt ze środowiskiem uczelni wyższej tak w aspekcie przestrzennym jak i społecznym.

Sal do realizacji warsztatów są wyposażone w standardowy sprzęt multimedialny, który będzie wykorzystywany w czasie trwania zajęć. W zależności od planowanych form pracy przestrzeń sal będzie organizowana stosownie do potrzeb komunikowania się uczestników i prowadzących.

Metody, formy, narzędzia pracy

W realizacji zajęć warsztatowych pierwszoplanową rolę odgrywają metody gwarantujące aktywność własną uczestników.³ Szczególną wartość mają te, które nie tylko angażują go intelektualnie, ale także takie, które pobudzają emocje.⁴

Tematyka warsztatów to badanie i kształtowanie indywidualnych możliwości uczniów, zatem metody ukierunkowane na działania uczestników oparte na autodiagnozie i autorefleksji są podstawą realizacji zajęć. Będą to testy diagnozujące sprawność pamięci skojarzone z ćwiczeniami usprawniającymi zapamiętywanie materiału. Diagnoza typu inteligencji pozwoli na dopasowanie ćwiczeń stymulujących

---

³ B. Kubiczek (2009), Metody aktywizujące: jak nauczyć uczniów uczenia się?, Nowik, Opole, s. 35.

⁴ P. Bąbel, M. Wiśniak(2008), Jak uczyć, żeby nauczyć?, WSiP, Warszawa, s. 72

Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

określone zasoby uczestników. Testy diagnostyczne będą realizowane indywidualnie natomiast ćwiczenia w zależności od ich rodzaju w formie indywidualnej lub grupowej.

Jako metoda pogłębiająca samoocenę będzie wykorzystana superwizja. Uruchamiając procesy emocjonalne umożliwia ona wgląd w samoświadomość uczestników i zapewnia wsparcie.

Uczestnicy będą również uczestniczyli w ćwiczeniach umożliwiających doświadczenia działań w różnych obszarach aktywności intelektualnej, artystycznej czy społecznej – będą to metody aktywizujące różne typy osobistego potencjału uczestników.⁵

Proponowana tematyka i przebieg warsztatu

Grupa wiekowa: uczniowie I klasy szkoły średniej

Liczba uczestników: 15 osób

Miejsce: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

Wyposażenie sali niezbędne do realizacji programu: komputer, projektor multimedialny

Czas trwania zajęć: 2 dni po 8 h - łącznie 16 h (16 x 45 min), oraz przerwa kawowa i na lunch w każdym dniu warsztatów

I część - 3 godziny (3 x 45 minut)

Przerwa kawowa

II część - 3 godziny (3 x 45 minut)

Przerwa na lunch

III część - 2 godziny (2 x 45 minut)

Cel ogólny

Celem ogólnym jest stymulowanie aktywności poznawczej i pobudzanie rozwoju intelektualnego młodzieży.

---

⁵ J. Sawiński (2014), Sposoby aktywizowania uczniów w szkole XXI wieku, Difin, Warszawa, s. 87.
Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Cele operacyjne

Uczestnik/Uczestniczka:

- a. wie, gdzie poszukiwać wiedzy na interesujące ją tematy
- b. potrafi wskazać swoje mocne strony
- c. potrafi określić przydatność swoich mocnych stron dla własnego rozwoju
- d. potrafi określić swój sposób przyswajania wiedzy
- e. potrafi podejść do problemu stosując analizę SWOT (akronim angielskich słów strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), threats (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu)

Metody pracy: metody aktywizujące, metody problemowe

Formy pracy: indywidualna, grupowa

Materiały niezbędne do realizacji zajęć:

1. Markery w czterech kolorach;
2. Papier xero biały, kolorowy;
3. Karteczki samoprzylepne w 4 kolorach;
4. Kredki, mazaki;
5. Kartki do notowania;
6. Długopisy, ołówki.

Tematyka i zadania szczegółowe zajęć:

Moduł I

I część – **W jaki sposób uczymy się świata?** - 3 godziny (3 x 45 min.)

- (1 godzina) ustalanie zasad obowiązujących w czasie trwania warsztatów

osoba prowadząca sporządza metodą burzy mózgów kwerendę najważniejszych zasad współżycia społecznego; powstała w ten sposób lista jest kontraktem współpracy w grupie.

- (2 godziny) analiza sposobu przetwarzania codziennych doświadczeń w wiedzę o świecie – ćwiczenie superwizyjne „Nauczyłam/nauczyłem się wczoraj...”

Projekt jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
Oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Prowadzący zajęcia prosi uczestników, aby indywidualnie przypomnieli sobie zdarzenia, jakich doświadczyli poprzedniego dnia. Następnie proponuje chwilę zastanowienia i każdy z obecnych relacjonuje jedno zdarzenie skupiając się na tym, które jego aspekty były dla niego ważne i dlaczego je zapamiętał. Prowadzący pomaga uczestnikom określić, jaką umiejętność wykorzystali w tym zdarzeniu, podkreślając edukacyjną wartość codziennych doświadczeń

II część – **Drogi, którymi świat do nas dociera**- 3 godziny (3 x 45 min.)

- (1,5 godziny) Test wielorakiej inteligencji wg koncepcji Howarda Gardnera

Uczestnik/uczestniczka rozpoznaje własny sposób pracy mózgu w procesach poznawczych. Uczestnicy zapoznają się z podstawami teoretycznymi procesu poznawczego, typami inteligencji i sposobami pobudzania kreatywności.

Prowadzący w swobodnej rozmowie z uczestnikami wprowadza informacje o różnych aspektach inteligencji. Proponuje uczestnikom zbadanie własnych predyspozycji przy pomocy testu. Po dokonaniu interpretacji wspólnie z uczestnikami analizuje, jaki potencjał stanowią różne typy inteligencji podkreślając ich współwystępowanie u każdego człowieka i możliwość wykorzystywania w procesie kształcenia.

- (1,5 godziny) Uczestnicy indywidualnie tworzą graficzną prezentację własnej inteligencji wielorakiej, umieszczając w niej stosowane przez siebie różne strategie uczenia się. Prowadzący porównuje prezentacje organizując sesję plakatową. Uczestnicy w toku sesji opisują, analizują skuteczność i mankamenty, dokonują krytycznej oceny stosowanych dotychczas strategii.

III część – **Analiza potencjału osobistego metodą SWOT** - 2 godziny (2 x 45 min.)

- Uczestnicy zapoznają się z metodą SWOT służącą do sprawdzania własnego potencjału intelektualnego. Prowadzący instruuje, w jaki sposób należy skorzystać z narzędzia do analizy – tabeli SWOT. Uczestnicy indywidualnie tworzą tabele porównawcze swoich mocnych i słabych stron oraz dokonują wartościowania pod kątem szans i zagrożeń. Prowadzący zachęca do autoanalizy. Zajęcia są ukierunkowane autodiagnostycznie.

W podsumowaniu uczestnicy korzystając z tabel projektują, w jakim obszarze działania najlepiej realizowałyby się poszczególne osoby.

Moduł II

I część – **Co chcę, a co powinienem robić w życiu?** - 3 godziny (3 x 45 min.)

- Prowadzący inicjuje dyskusję na temat realności oczekiwań życiowych i zawodowych uczestników zajęć. Prezentuje metodę **analizy profilu osobowego**. Uczestnicy kolejno wypełniają krótki arkusz testowy korzystając z aplikacji komputerowej. Wyniki testu w postaci wykresu rejestrują przy pomocy telefonów komórkowych.
- Prowadzący instruuje, w jaki sposób należy zrozumieć powstały wykres i wynikające z niego informacje. Przekazuje uczestnikom materiały pomocnicze do interpretacji wyników i pomaga indywidualnie przeprowadzić analizę.

II część – **Projektowanie ścieżki własnego rozwoju** - 3 godziny (3 x 45 min.)

- Uczestnicy w sposób graficzny przedstawiają obszary własnych zainteresowań. We wspólnej dyskusji prowadzący pomaga wskazać i ocenić, które z zainteresowań najlepiej korelują z potencjałem osobistym. W trakcie omawiania prezentacji graficznych prowadzący odwołuje się do wyników analizy profilu osobowego i pokazuje punkty zbieżne i rozbieżne pomiędzy tymi wynikami a wykonaną prezentacją.
- Uczestnicy w swobodnej wypowiedzi określają cele życiowe, które chcieliby osiągnąć w najbliższym czasie. Na ile to możliwe warto także poświęcić uwagę celom odroczonym w czasie (dłuższa perspektywa czasowa). Uczestnicy konstruują indywidualny algorytm osiągnięcia tych celów i dokonują jego prezentacji.

III część – **Planowanie** - 2 godziny (2 x 45 min.)

- Stosując metodę wizualizacji prowadzący dokonuje „Programowania przyszłości” ukierunkowanego na realizację określonych wcześniej celów. Uczestnicy wcielają się w wyobrażoną postać, którą chcieliby stać się w przyszłości. Ruchem ciała demonstrują jak mogliby wyglądać i zachowywać się w tej roli (elementy dramy).

- W prezentacji wyobrażonych ról życiowych współdziałają pozostali uczestnicy warsztatu dokonując analizy ryzyka realizacji planu. Prowadzący kontroluje przebieg ćwiczenia w taki sposób, aby każdy z uczestników miał czas na zaprezentowanie swojej wyobrażonej postaci. Czuwa również nad tym, by pozostali uczestnicy odnosili się z szacunkiem do wyobrażeń i marzeń demonstrowanych publicznie.

Uwagi

Liczba proponowanych ćwiczeń może ulec zmianie w zależności od sposobu i czasu pracy uczestników warsztatów.

Bibliografia

Bąbel P., Wiśniak M. (2008), Jak uczyć, żeby nauczyć?, WSiP, Warszawa.

Budzeń H. (2003), Usprawnianie procesu nauczania, Instytut Technologii Eksploatacji, Radom.

Franken R. E. (2005), Psychologia motywacji, GWP Gdańsk.

Hamer H. (1999), Nowoczesne uczenie się albo Ściąga z metodyki pracy umysłowej, Veda, Warszawa.

Kubiczek B. (2009), Metody aktywizujące: jak nauczyć uczniów uczenia się?, Nowik, Opole.

Mietzel G. (2002), Psychologia kształcenia, GWP Gdańsk, s.69.

Sawiński J. (2014), Sposoby aktywizowania uczniów w szkole XXI wieku, Difin, Warszawa.

Test inteligencji wielorakiej*

W tabeli zamieszczone są stwierdzenia, Jeśli uważasz, że:

- zgadzasz się w pełni ze stwierdzeniem w komórce obok przyznaj sobie **3 punkty**
- zgadzasz się częściowo – **2 punkty**
- nie zgadzasz się zakreśl – **1 punkt**

Stwierdzenie	Punkty	Rodzaj inteligencji
1. Lubię rozwiązywać zagadki i problemy logiczne.		L
2. Jestem dobry w liczeniu w pamięci, szacowaniu i mierzeniu.		
3. Jestem dobry w wyszukiwaniu połączeń pomiędzy zagadnieniami.		
4. Lubię przedmioty ścisłe i techniczne.		
5. Potrafię dobrze zaplanować czas, jaki poświęcam na pracę domową i uczę się dobrze dzięki logicznym wyjaśnieniom.		
SUMA PUNKTÓW		
6. Lubię słowa - czytanie książek, chodzenie do teatru, poezję.		J
7. Lubię rozwiązywać krzyżówki i zagadki słowne.		
8. Łatwo uczę się z książek, kaset, Internetu i wykładów.		
9. Jestem dobrym rozmówcą, posługuję się bogatym słownictwem.		
10. Dobrze piszę, na przykład opowiadania, poezję, listy, polecenia.		
SUMA PUNKTÓW		
11. Lubię ćwiczenia fizyczne.		R
12. Uczę się dobrze, gdy mogę coś wykonać.		
13. Jestem dobry w sporcie i grach.		
14. Mam zdolności manualne, na przykład potrafię sporządzać modele, majsterkować, szyc.		
15. W tańcu czuję się jak ryba w wodzie.		
SUMA PUNKTÓW		
16. Jestem dobry w tworzeniu muzyki, śpiewaniu lub graniu na instrumentach.		M
17. Z łatwością zapamiętuję wiersze, poezję i rymowanki.		
18. Często słucham muzyki i łatwo przychodzi mi rozpoznawanie melodii.		
19. Mam dobre wyczucie rytmu.		
20. Czytam nuty, umiem komponować muzykę.		
SUMA PUNKTÓW		
21. Jestem wrażliwy na to, co myślą i czują inni.		E
22. Jestem przekonujący i potrafię uczyć innych tego, czego się		

nauczyłem,		
23. Lubię należeć do klubów lub kółek zainteresowań.		
24. Lubię pracować w zespole i dobrze przychodzi mi uczenie się w grupie.		
25. Łatwo zawieram przyjaźnie.		
SUMA PUNKTÓW		
26. Mam zmysł orientacji i potrafię dobrze oceniać odległości i przestrzenie.		W
27. Jestem dobry w wyobrażaniu sobie rzeczy w umyśle.		
28. Jestem dobrym obserwatorem - dostrzegam rzeczy, których nie zauważają inni.		
29. Uczę się z wykresów, diagramów i map.		
30. Jestem dobry w sztuce, modelowaniu lub rzeźbieniu.		
SUMA PUNKTÓW		
31. Interesują mnie kwestie związane ze środowiskiem naturalnym.		P
32. Podobają mi się programy przyrodnicze i/lub trzymam w domu zwierzęta.		
33. Potrafię rozpoznać i nazwać wiele rodzajów kwiatów, roślin i drzew.		
34. Potrafię wyobrazić sobie siebie pracującego w rolnictwie, albo jako biologa lub astronoma.		
35. Interesują mnie sprawy związane ze zdrowym życiem, zdrowym jedzeniem itp.		
SUMA PUNKTÓW		
36. Jestem dobry w tworzeniu planów i określaniu swoich celów.		A
37. Lubię pracować/uczyć się samotnie i w ciszy.		
38. Jestem dobry w uczeniu się na swoich błędach i doświadczeniach.		
39. Prowadzę pamiętnik lub zapiski.		
40. Przejmuję się losami naszej planety.		

*Opracowano na podstawie: Taraszkiewicz Małgorzata, Biuletyn Maturalny, CKE, Warszawa 2006

Podsumuj ilość punktów w poszczególnych typach inteligencji i zobacz, w jakim obszarze masz najwięcej punktów, czyli gdzie ulokowane są Twoje najsilniejsze strony.

L - inteligencja matematyczno-logiczna (zwane też numeryczno-logiczną) - jest właściwa ludziom, których porywa świat abstrakcji i precyzji logicznego myślenia oraz zamiłowanie do nauk ścisłych. Fascynuje ich świat teorii, badanie poprawności, wnikania, stawianie hipotez, analiza i synteza obrazów całości. Zdolności te posiadają wybitni przedstawiciele nauk ścisłych, detektywi, prawnicy, księgowi, bankierzy, statystycy, metodolodzy, analitycy, planiści, programiści komputerowi. Ale także czytelnicy książek detektywistycznych, miłośnicy testów i rozwiązywania problemów logicznych, gier umysłowych, szachów oraz wypełniania PIT-ów, obliczania liczby potrzebnych kafelków w łazience i planowania domowego budżetu.

Jak ujawnia się u Ciebie ten rodzaj inteligencji?

.....
.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

J - inteligencja językowa (zwana też lingwistyczną, werbalną) -cehuje ludzi zainteresowanych językiem, wyrażaniem się przy pomocy słów. Posiadają oni bogaty słownik i intuicję językową, przy pomocy słowa komunikują się niezwykle sprawnie, często mistrzowsko. Ich ulubione zajęcia to czytanie, pisanie, mówienie, tłumaczenia. Osoby o tym typie inteligencji to: wybitni pisarze, poeci, dziennikarze, przywódcy polityczni, lingwiści, tłumacze, korektorzy, prawnicy, nauczyciele, negocjatorzy, sprzedawcy. Ale także miłośnicy literatury („pożeracze książek”), osoby z zamiłowaniem oddające się łamigłówkom językowym (np. grający w scrabble, rozwiązujący krzyżówki), zasypujący innych listami i pocztówkami z wakacji, zbieracze ciekawych sentencji, przypowieści i anegdot.

Jak przejawia się u Ciebie ta inteligencja?

.....
.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

R – inteligencja ruchowa (zwana też kinestetyczną) -jest charakterystyczna dla osób, które mają zamiłowanie do ruchu. Odznaczają się niezwykłym poczuciem równowagi i harmonią ruchów (cehuje ich tzw. zręczność, gibkość, elastyczność) oraz precyzją w wyrażaniu swoim ciałem różnych stanów psychicznych i w ogóle narracji (wysoka umiejętność ekspresji). Niezwykłe zdolności dotyczą także manipulacji, ruchów rąk. Tych ostatnich, podobnie jak osoby o inteligencji wizualno-przestrzennej, interesuje konstrukcja i dekonstrukcja rzeczywistości oraz innowacyjność, choć w nieco innych obszarach. Inteligencja kinestetyczna „wypełnia” świetnych tancerzy, aktorów, sportowców, rzeźbiarzy, chirurgów i mechaników. Posiadają ją ludzie o dużej koordynacji ruchowej i znakomitej kondycji fizycznej. Na co dzień przejawiają się w zamiłowaniu do wszelkiej aktywności ruchowej: tańca, aerobiku, spacerów,

uprawiania sportu, majsterkowania, robótek na drutach i zabieraniu całej rodziny na przejażdżki rowerowe.

Jak przejawia się u Ciebie ta inteligencja?

.....

.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

M – **inteligencja muzyczna** - to domena osób, które odznaczają się niezwykłą wrażliwością na dźwięki i ich konstelacje. Słyszą więcej i poprzez dźwięki wyrażają swój obraz świata. Inteligencja muzyczna cechuje wybitnych kompozytorów, śpiewaków, dyrygentów, producentów instrumentów muzycznych i konserwatorów sprzętu muzycznego, recenzentów wydarzeń muzycznych i dobrych mówców. A także imitatorów dźwięków, fanów muzyki klasycznej i nie tylko, koneserów opery czy operetki, kolekcjonerów płyt i kaset z muzyką oraz wszystkich ludzi z potrzebami posiadania wysokiej klasy sprzętu hi-fi, wrażliwym uchem na hałasy, trzaski i brzmienie świata.

Jak przejawia się u Ciebie ta inteligencja?

.....

.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

E - **inteligencja interpersonalna** - jest właściwa ludziom o bardzo wysokiej wrażliwości na relacje międzyludzkie. Cechuje ich: wysoka empatia, nadzwyczajne zainteresowania i rozumienie innych, nastawienie usługowe, wspieranie różnorodności. Obdarzeni są cechami liderów: potrafią uczyć i naturalnie wpływać na innych, łagodzić konflikty, naturalnie przewodzą, tworzą więzi, współpracują. Inteligencja interpersonalna jest właściwa wybitnym liderom (politycznym, społecznym i religijnym), sprzedawcom, psychoterapeutom, nauczycielom, menedżerom, dyrektorom, negocjatorom, sekretarkom, pracownikom socjalnym, lekarzom i pielęgniarcom. Na co dzień przejawia się w zainteresowaniu kontaktami z różnymi ludźmi, posiadaniu dużej liczby znajomych i przyjaciół, uznaniu przez otoczenie za osobę bezpośrednią, komunikatywną i kontaktową, obdarzaną zaufaniem. Posiadają dobry kontakt z rodziną, dziećmi. Potrafią wyrażać swoje uczucia, mają zasadniczo pozytywny stosunek do życia. Ten rodzaj inteligencji cechuje także osoby, które czytają poradniki typu „Jak lepiej zrozumieć drugiego człowieka”, a nabyte umiejętności stale doskonalą. Są wrażliwi na różne typy ludzkich osobowości, potrafią pomagać. Często obdarzeni są talentem Pigmaliona - znakomicie wspierając innych w rozwoju!

Jak przejawia się u Ciebie ta inteligencja?

.....

.....

W jakim zawodzie możesz ją wykorzystać? .....

W - inteligencja wizualno-przestrzenna - cechuje ludzi, którzy z łatwością poruszają się w przestrzeni relacji trójwymiarowych wobec obiektów praktycznych lub teoretycznych. Interesuje ich konstrukcja, rekonstrukcja lub dekonstrukcja rzeczywistości. Są elastyczni, innowacyjni i otwarci na nowe sytuacje i rozwiązania w tym obszarze. Inteligencja wizualno-przestrzenna wybija się znacząco u wybitnych architektów, malarzy, rzeźbiarzy, konstruktorów, projektantów mody, krawcowych, a także strategów, nawigatorów, przewodników, fizyków teoretycznych i szachistów. Ujawnia się również u uzdolnionych przedstawicieli mebli w domu i samodzielnych dekoratorów wnętrz, projektantów altan w ogródkach i dekoracji swojego otoczenia oraz u tych, od których jako prezent dostaniesz samodzielnie wykonaną zabawkę przestrzenną lub latawiec opakowany w piękne pudełko z kokardą.

Jak przejawiają się u Ciebie ta inteligencja?

.....

.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

P - inteligencja przyrodnicza (zwana też ekologiczną) - charakteryzuje ludzi, którzy przejawiają istotne zainteresowanie naturalnym otoczeniem człowieka, światem w jego przyrodniczo-geograficznym opisie. Pasjonuje ich: świat przyrody, ochrona i obrona żyjących istot, nie tylko ginących gatunków. Uwielbiają podróże. Interesuje ich życie zgodne z naturalnym rytmem przyrody i świata. Inteligencja przyrodnicza cechuje w dużej mierze podróżników, ekologów, odkrywców nowych lądów, przedstawicieli nauk biologicznych i geograficznych, weterynarzy. W innych wymiarach przejawia się u osób uciekających od zagrożeń i zanieczyszczeń cywilizacji do zdrowego trybu życia, zdrowej wody, żywności. Są tu miłośnicy turystyki, a także kolekcjonerzy różnych diet, książek kucharskich i nabywcy ekologicznych garnków. Są tu też miłośnicy natury i zwierząt, dbający o ich obronę i o ochronę każdego życia, o czystość świata i harmonijne z nim współistnienie!

Jak przejawiają się u Ciebie ta inteligencja? ?

.....

.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....

A – inteligencja intrapsychiczna (zwana też duchową) – jest właściwa osobom obdarzonym tzw. bogatym życiem wewnętrznym. Cechuje ich nadzwyczajna samoświadomość, zdolność do rozpoznawania swoich emocji, uczuć, wartości, przy zachowaniu dystansu do siebie, wysoka samoregulacja, spolegliwość. Interesuje ich spójność i harmonia wewnętrzna. Prawdopodobnie wśród tej grupy znajdują się osoby obdarzone tzw. inteligencją moralną, która charakteryzuje osoby o dużej wrażliwości moralnej, spójnych w słowach i czynach. Inteligencja intrapsychiczna dominuje u wybitnych filozofów, mistyków, psychoterapeutów, pisarzy, poetów, kompozytorów. Cechuje każdego, kto ma tzw. życie wewnętrzne, kto rozumie swoje emocje, uczucia, wartości, motywacje, stany psychiczne; ma do nich dystans i poczucie humoru. A także interesuje się osobistym rozwojem, doskonaleniem dyspozycji psychicznych poprzez lektury, medytacje, ćwiczenia umysłowe, udział w rozmaitych treningach. Swoje refleksje nad sobą i swoim życiem notują w prowadzonym pamiętniku. Także tu mieszczą się osoby zainteresowane prawem, przestrzeganiem reguł, zasad, kodeksów, tropiące naruszenia prawa i dyscypliny. Osoby te stają się autorytetami moralnymi.

Jak przejawiają się u Ciebie ta inteligencja?

.....

.....

W jakim zawodzie ją wykorzystasz? .....